

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

સાધુ સિંહ

વિરૂદ્ધ

દર્શન સિંહ અને અન્ય.

૨૬ જુલાઈ, ૨૦૦૬

[એસ.બી. સિંહા, ન્યાયમૂર્તિ અને દલવીર ભંડારી, ન્યાયમૂર્તિ]

ચૂંટણી કાયદાઓ:

ચૂંટણી અરજી -- મતોની પુનઃગણતરી -- દિશા -- સંબંધિત
પરિબળો -- ચર્ચા કરી.

ચૂંટણી અરજી -- મતોની પુનઃ ગણતરી -- હાઈકોર્ટ દ્વારા ટ્રિબ્યુનલના
આદેશને સમર્થન -- અપીલ પર, ઠરાવ્યુ:નીચેની અદાલતો દ્વારા એ હકીકત

શોધવામાં આવી છે કે, મતોની પુનઃગઠન માટે જરૂરી શરતો પૂર્ણ થઈ છે --
તેથી, દખલગીરી માટે કોઈ કેસ બનાવવામાં આવ્યો નથી.

અપીલકર્તાએ ગ્રામ પંચાયતના સરપંચ પદની ચૂંટણી ૧૧ મતોના તફાવતથી જીતી હતી. અસંતુષ્ટ પ્રથમ સામાવાળાએ ચૂંટણી અરજી દાખલ કરી હતી જેમાં તેમણે મતપત્રોની ગણતરી કરતી વખતે ૧૪૭ મત ખોટી રીતે નકારવામાં આવ્યા હતા; તેમના પક્ષમાં મતદાન થયેલા ૨૫ મતપત્રો ચૂંટાયેલા ઉમેદવારના બંડલમાં ભેળસેળાયેલા હતા તે આધાર પર મતોની પુનઃગણતરી માટે વિનંતી કરી હતી. ચૂંટણી ટ્રિબ્યુનલે મતપત્રોની પુનઃગણતરીનો આદેશ આપ્યો. અસંતુષ્ટ અપીલકર્તાએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિવિઝન અરજી દાખલ કરી, જેને ફગાવી દેવામાં આવી. તેથી વર્તમાન અપીલ.

અરજી નામંજૂર કરતાં કોર્ટે

ઠરાવ્યુ:૧. મતોની પુનઃગણતરી માટે સંબંધિત પરિબળો આ પ્રમાણે છે:
(i) પ્રથમ દૃષ્ટિએ કેસ સ્થાપિત થવો જોઈએ; (ii) મત ગણતરીમાં અનિયમિતતા દર્શાવતી વાસ્તવિક હકીકતો રજૂ કરવી જોઈએ; (iii) મત ગણતરીના આદેશ દ્વારા અસ્તવ્યસ્ત અને મુળ વગરની તપાસ નિર્દેશિત

કરવામાં આવશે નહીં; (iv) ઉપરોક્ત અસર સામે વાંધો ઉઠાવવો જોઈએ; (v) અને મતપત્રોની ગુપ્તતા જાળવી રાખવી જોઈએ. [૭૮-એચ; ૭૯-એ-બી]

ગુરસેવક સિંઘ વિરૂદ્ધ અવતાર સિંઘ અને અન્યો., [૨૦૦૬] ૪ એસ.સી.સી ૫૪૨; એમ. ચિન્નાસામી વિ. કે.સી. પલાનિસામી, [૨૦૦૪] ૬ એસ.સી.સી ૩૪૧; ચંદ્રિકા પ્રસાદ યાદવ વિરૂદ્ધ બિહાર રાજ્ય, [૨૦૦૪] ૬ એસ.સી.સી ૩૩૧ અને તાનાજી રામચંદ્ર નિમ્હાન વિરૂદ્ધ સ્વાતિ વિનાયક નિમ્હાન અને અન્યો., [૨૦૦૬] ૨ એસ.સી.સી ૩૦૦, પર આધાર રાખ્યો.

૨.૧. હકીકતનું તારણ આવ્યું છે કે, પ્રથમ સામાવાળાએ અધિકારીઓ દ્વારા મતપત્રોની ગણતરી કરવાની રીત અંગે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો. પક્ષોએ પોતપોતાના પુરાવા રજૂ કર્યા પછી હકીકતનું આ તારણ આવ્યું હતું. [૭૯-ડી]

૨.૨. પ્રથમ સામાવાળાએ ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટ બંને દ્વારા મતોની પુનઃગણતરી માટે પ્રાથમિક દૃષ્ટિએ કેસ બનાવ્યો હોવાનું જણાયું હતું, કારણ કે મોટી સંખ્યામાં મતો ખોટી રીતે નકારી કાઢવામાં આવ્યા હશે. પ્રથમ સામાવાળાએ માત્ર પ્રમુખ અધિકારીએ મતોની ગણતરી કરવાની રીતનો વિરોધ જ નહીં કર્યો, પરંતુ તેમને મતોની પુનઃ ગણતરી કરવા માટે પણ વિનંતી કરી.તેમણે તેમની ચૂંટણી અરજીમાં તેના સંદર્ભમાં ચોક્કસ ઉદાહરણો પણ

આપ્યા હતા. તેમણે તેમની ચૂંટણી અરજીમાં જરૂરી તથ્યો જ નહીં, પરંતુ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષના તેમના નિવેદનમાં પણ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસરે મોટી સંખ્યામાં મતોને અમાન્ય જાહેર કરવા માટે કોઈ કારણ આપ્યું નથી. મતોની પુનઃગણતરીના નિર્દેશ માટે જરૂરી શરતો પૂર્ણ થઈ ગઈ હોવાથી, વાંધાજનક ચુકાદામાં દખલગીરી માટે કોઈ કેસ બનાવવામાં આવ્યો નથી. [૭૯-ઈ, એફ-૭; ૮૦-એ]

ચંદીગઢ ખાતે પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના તા.૦૧/૧૨/૨૦૦૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી, સિવિલ રિવિઝન નં.૩૧૯૪/૨૦૦૪ માં.

અપીલકર્તા તરફે સી. એલ. સાહુ.

સામાવાળા તરફે જન કલ્યાણ દાસ.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

એસ.બી. સિન્હા, ન્યાયમૂર્તિ. પરવાનગી આપવામાં આવી.

અહીં અપીલકર્તાએ પંજાબ રાજ્યના બુધલાડા તાલુકામાં આવેલા બારેહ ગામની ગ્રામ પંચાયતના સરપંચ પદ માટે તા.૨૯/૦૬/૨૦૦૩ ના રોજ યોજાયેલી ચૂંટણી લડી હતી. અહીં અપીલકર્તાને ચૂંટાયેલા જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.તેઓ ૧૧ મતોના તફાવતથી જીત્યા હતા. પહેલા સામાવાળાએ ચૂંટણી અરજી દાખલ કરી હતી, જેમાં દલીલ કરવામાં આવી હતી કે મતપત્રોની ગણતરી કરતી વખતે, ૧૪૭ મત ખોટી રીતે નકારવામાં આવ્યા હતા. વધુમાં એવું પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસરની આગેવાની હેઠળના મત ગણતરી સ્ટાફે લગભગ ૨૫ મતપત્રો ભેળવી દીધા હતા, જે ચૂંટાયેલા ઉમેદવારના બંડલમાં તેમના પક્ષમાં પડ્યા હતા અને જો ઉપરોક્ત મતો તેમના પક્ષમાં ગણાયા હોત તો તેમને ચૂંટાયેલા જાહેર કરવામાં આવ્યા હોત. તા.૨૯/૦૬/૨૦૦૪ ના આદેશ દ્વારા, ચૂંટણી ટ્રિબ્યુનલે મતપત્રોની પુનઃગણતરીનો નિર્દેશ આપ્યો. અપીલકર્તા દ્વારા પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટ સમક્ષ એક સુધારણા અરજી દાખલ કરીને ઉપરોક્ત આદેશની માન્યતા પર પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો, જેને સિવિલ રિવિઝન નં.૩૧૯૪/૨૦૦૪ તરીકે ક્રમાંકિત કરવામાં આવ્યો હતો. વિવાદિત ચુકાદાને કારણે, ઉપરોક્ત રીવીઝન અરજી રદ કરવામાં આવી છે.

અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી સી.એલ. સાહુ, અન્ય બાબતોની સાથે, એવી રજૂઆત કરશે કે, ચૂંટણી ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટે મતોની

પુનઃગણતરીનો નિર્દેશ આપવામાં સ્પષ્ટપણે ભૂલ કરી હતી. એવો આગ્રહ કરવામાં આવ્યો હતો કે, મતપત્રોની ગુપ્તતા જાળવવાની જરૂરિયાતને આ રીતે નિર્દેશ કરતી વખતે, જે પવિત્ર છે, તેને વ્યર્થ, અસ્પષ્ટ અને અનિશ્ચિત આરોપો પર અવગણવામાં આવી છે. આમ, શ્રી સાહુ મતોની પુનઃગણતરી માટે કોઈ પૂરતી સામગ્રી ન હતી, તેનો આગ્રહ રાખશે.

બીજી બાજુ, પ્રતિવાદીઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી જે.કે. દાસ, વિવાદિત ચુકાદાને ટેકો આપશે.

અહીં પહેલા સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરાયેલી ચૂંટણી અરજીના અવલોકન પરથી એવું લાગે છે કે તેમને ૧૩૧૩ મત મળ્યા હતા, જ્યારે અપીલકર્તાને ૧૩૨૪ મત મળ્યા હતા. સ્પષ્ટપણે ખાતરી આપવામાં આવી હતી કે, ૧૪૭ મત ખોટી રીતે નકારવામાં આવ્યા હતા. ચૂંટણી અરજીમાં પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસરને સામાવાળા નં.૨ તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મતોની પુનઃગણતરી માટેનો નિર્દેશ જરૂરી હોવાનો અભિપ્રાય આપ્યો, જ્યારે તેમણે પોતાને સંતોષ આપ્યો કે પુનઃગણતરી માટે કોઈ લેખિત વિનંતી કરવામાં આવી ન હતી, તેમ છતાં સામાવાળા નં.૧ એ તેમના પુરાવામાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે આ માટે મૌખિક વિનંતી કરવામાં આવી હતી, પરંતુ તેને પ્રમુખ અધિકારી દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એ હકીકત પણ ધ્યાનમાં લીધી

હતી કે અપીલકર્તાએ તેમના પુરાવામાં જણાવ્યું નથી કે, સ્ટેમ્પ ન લગાવવાને કારણે કેટલા મત નકારવામાં આવ્યા હતા અથવા તેમાંથી કેટલા મત બેવડા સ્ટેમ્પ લગાવવામાં આવ્યા હતા ત્યાં નકારવામાં આવ્યા હતા. વધુમાં, ટ્રિબ્યુનલે અહીં પહેલા પ્રતિવાદીના નિવેદનને ધ્યાનમાં લીધું હતું કે તેમને મળેલા ૨૪-૨૫ મતો અપીલકર્તાના મતો સાથે ભળી ગયા હતા.

હાઈકોર્ટે તેના વિવાદિત ચુકાદામાં અભિપ્રાય આપ્યો:

"આ કેસમાં, ચૂંટણી અરજદાર દ્વારા ખાસ કરીને એવો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે કે, મતોને નકારતી વખતે કોઈ કારણો આપવામાં આવ્યા નથી, તેથી, નકારાયેલા મતપત્રો પર એક નજર નાખવી હિતાવહ છે કે તે યોગ્ય રીતે નકારવામાં આવ્યા છે કે નહીં."

મતોની પુનઃગણતરી માટે નીચેના પરિબળો સુસંગત હોવાનું માનવામાં આવે છે:

- (i) પ્રથમ દૃષ્ટિએ કેસ સ્થાપિત થવો જોઈએ;
- (ii) મતગણતરીમાં અનિયમિતતા દર્શાવતી વાસ્તવિક હકીકતો રજૂ કરવી આવશ્યક છે.

- (iii) મતોની પુનઃગણતરી માટેના આદેશ દ્વારા અસ્તવ્યસ્ત અને શંકાસ્પદ તપાસનું નિર્દેશન કરવામાં આવશે નહીં;
- (iv) ઉપરોક્ત અસર સામે વાંધો ઉઠાવવો જોઈએ; અને
- (v) મતપત્રોની ગુપ્તતા જાળવવી જોઈએ.

{જુઓ ગુરુસેવક સિંહ વિરૂદ્ધ અવતાર સિંહ અને અન્યો [(૨૦૦૬) ૪ એસ.સી.સી. ૫૪૨]; એમ. ચિન્નાસામી વિરૂદ્ધ કે. સી. પલાનીસામી [(૨૦૦૪) ૬ એસ.સી.સી. ૩૪૧]; ચંદ્રિકા યાદવ વિરૂદ્ધ બિહાર રાજ્ય [(૨૦૦૪) ૬ એસ.સી.સી. ૩૩૧] અને તાનાજી રામચંદ્ર નિમહાન વિરૂદ્ધ સ્વાતિ વિનાયક નિમહાન અને અન્યો. [(૨૦૦૬) ૨ એસ.સી.સી. ૩૦૦] }

આ કેસમાં, એવી હકીકત બહાર આવી છે કે પહેલા સામાવાળાએ અધિકારીઓ દ્વારા મતપત્રોની ગણતરી કરવાની રીત અંગે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો. પક્ષકારોએ પોતપોતાના પુરાવા રજૂ કર્યા પછી આ હકીકત સામે આવી હતી. પક્ષકારો દ્વારા રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલી સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રિબ્યુનલે મતોની પુનઃગણતરીનો નિર્દેશ પણ આપ્યો છે, કારણ કે મતપત્રોની સંખ્યા ૧૪૭ નકારી કાઢવામાં આવી હતી, જે ૧૧ મતોના તફાવતથી વધુ હતી જેના તફાવતથી અપીલકર્તા ચૂંટાયેલા જાહેર થયા હતા.

પ્રથમ સામાવાળાએ ટ્રિબ્યુનલ અને હાઈકોર્ટ બંને દ્વારા મતોની પુનઃગણતરી માટે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ બનાવ્યો હોવાનું જણાયું હતું, કારણ કે મોટી સંખ્યામાં મતો ખોટી રીતે નકારી કાઢવામાં આવ્યા હશે. અપીલકર્તા અને પ્રથમ સામાવાળા વચ્ચે મળેલા મતોનું તફાવત, જોકે બહુ સુસંગત નહીં હોય, પરંતુ એકલા ઉપરોક્ત હકીકત જ વિવાદિત ચુકાદો પસાર કરવા માટેનો આધાર નહોતો. અહીં પ્રથમ સામાવાળાએ પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર દ્વારા મતની ગણતરીની રીત અંગે માત્ર વિરોધ જ નોંધાવ્યો ન હતો, પરંતુ તેમને મતની પુનઃગણતરી કરવા પણ વિનંતી કરી હતી. તેમણે તેમની ચૂંટણી અરજીમાં આ સંદર્ભમાં ચોક્કસ ઉદાહરણો પણ આપ્યા હતા. વધુમાં, ચૂંટણી અરજદારે તેમની ચૂંટણી અરજીમાં જરૂરી તથ્યો જ નહીં, પરંતુ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષના તેમના નિવેદનમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે, પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસરે મોટી સંખ્યામાં મતોને અમાન્ય જાહેર કરવા માટે કોઈ કારણ આપ્યું નથી. અમે અહીં પહેલાં નોંધ્યું છે કે, ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પહેલા સામાવાળા દ્વારા દલીલ ઉઠાવવામાં આવી હતી કે તેમના પક્ષમાં પડેલા ૨૫ મતોને મતપત્રો સાથે ભેળવીને અપીલકર્તાના પક્ષમાં ખોટી રીતે ગણવામાં આવ્યા હતા.

તેથી, અમે સંતુષ્ટ છીએ કે મતની પુનઃગણતરીની દિશા માટે જરૂરી પૂર્વવર્તી શરતો સંતોષાય છે. ઉપરોક્ત કારણોસર, વિવાદિત ચુકાદામાં

દખલગીરી માટે કોઈ કેસ કરવામાં આવ્યો નથી. અરજી રદ કરવામાં આવે છે.
કોઈ ખર્ચ નહીં.

અરજી રદ કરવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.